

Svar på den i
köpenhamnska
stats-tidningen för d. 4
jun. 1813 införde
artik...

Sv. Förh. 2975

National Library
of Sweden

1175

Svar

på den i Köpenhamnska Stats-Tid-
ningen för d. 4 Jun. 1813 införde Ar-
tikel, om de till Danmark af
Sverige och England gjorde
framställningar.

Junii 1813.

Stralsund,
tryckt i Kongl. Fält-Tryckeriet.

a

1847

of the National Bank of the
United States, New York
City, on the 11th of
October 1847
I have the honor to
acknowledge the receipt
of your letter of the
10th inst.

and in reply to inform
you that the same has
been forwarded to the
proper authorities for
their consideration.

I am, Sir, very
respectfully,
Your obedient servant,
J. M. Smith

Den i Köpenhamnska Stats-Tidningen för den 4 Junii införde Artikel som vi nu meddela våra läsare, upgifver de framställningar, som af Hof-Cantzleren Friherre AF WETTERSTEDT, jemte de Engelska befullmäktigade ombuden Herr THORNTON och General HOPE, samt Ryske Generalen BARON SUCHTELEN blifvit gjorde. Då denna Artikel bär hela stämpeln af en rättfärdiggörelse, å Regeringens sida, emot Inbyggarna i båda Konungarikena och i Hertigdömen, hafve vi trodt oss böra lemna några ytterligare bidrag till detta Diplomatiska arbete.

Ehuru af alla krig, det med pennan, är det mest öfverslödiga, böra likväl våra Grannar, ej heller i detta afseende sinna oss dem något skyldige.

Öfversättning.

Köpenhamn den 4:de Junii.

Den 31 Maj, mot aftonen, aflemnade en Engelsk Sjö-Officer, som på en Cutter med Parlementairflagg, ankommit till Redden, ett bref från den vid Svenska hofvet befullmäktigade Envoyén THORNTON och från Engelske Generalen HOPE, samt ett annat från Svenske Hof Cantzleren, BARON AF WETTERSTEDT, bägge daterade från Engelska Örlogs-Skeppet Defiance, under Amiral HOPES befäl, till ankars i Kiöge bugt. Han anmälde tillika, att Ryska Generalen BARON VAN SUCHTELEN besann sig om bord på samma skepp, för att deltaga i de underhandlingar som föreslogos å Engelska sidan, genom det första brefvet och hvar till ofvannämnde Envoyé och General förmälte sig vara befull-

fullmäktigade, likasom den Svenske Hof-Canzlern, att underhandla i anseende till den tvetydiga ställningen emellan Danmark och Sverige. — Efter allt det som härom redan blifvit kungjordt, skola Konungens trogna undersåtare i båda Rikena och i Hertigdömen icke förundra sig öfver att Kron-Prinsen af Sverige, i Hans Kongl. Svenska Majestäts namn, gjort gällande som ett bevis af dess fogtighet och oegennyttia, (N:o 1.) att för ögonblicket endast begära, att Trondheims Stift och de mellan det samma och Ryska Gränsen liggande länder, måtte afstås till Sverige. De skola deruti endast finna ett förnyadt prof på de oblyga och orimliga fordringar, (N:o 2.) som i dessa sednare tider hafva beröfvat Nordiska Rikenas inbyggare det fredliga tillstånd, som är så öfverensstämmande med deras ömsesidiga välfärd. De kunna ej finna det mindre stridande mot deras tänkesätt och känslan af Nationalvärdigheten, (N:o 3.) då de erfara att det tillika fordrades, att 25000 man Danska Trupper skulle ställas under Svenske Kron-Prinsens befäl, för att, i förening med Svenske och andra Magters trupper, användas i Norra Tyskland emot Frankrike. — På samma grunder hade Engelska Agenterne föreslagit att underhandla om fred med Stora Britannien, hvarvid noga bemärktes att innan Kongl. Danska Trupperne i Holstein och Jutland ställdes under Svenske Kron-Prinsens befäl, man icke måtte vänta sig något Vapenstillestånd till Sjöfar-

— 5 —

fartens bästa. Vid Freden skulle Colonierna återställas men icke ön Heligoland, ej heller någon ersättning lämnas för förlusten af flottan.

Hvar och en af dessa Rikens inbyggare, är säkerligen förut öfvertygad, att dessa tillbud på hög befallning blifvit besvarade å ett med Konungens värdighet och Statens omisskänneliga intresse öfverensstämmande sätt. Parlemantairen återvände d. 2 Junii om eftermiddagen. Han hade befallning att ej vänta på svar längre än 48 timmar. Hans Majestät, innerligen rörd öfver den nöd som är en omedelbar följd af ett långvarigt försvarskrig, som afbryter alla näringsgrenar och communicationen emellan Danmark och Norrige, hade, som redan är bekant, gjort Stor-Brittanniska Regeringen fredsförslag, utan att den person, som hade sig updragit att framföra dem, blef hörd (N:o 4.) Mot de förslag, som till samma ändamåls vinnande redan i förväg genom Engelske Ministern i Stockholm, voro bragte till dess Regerings kunskap, kan på intet sätt, med grund, göras någon invändning, för det man begärde återställandet af allt, hvad i följd af Krigets öväntade utbrott blifvit Hans Maj:t fråntaget, eller ock en ersättning, och att försäkra Hans Maj:t besittningen af dess Stater. När två Regeringar, sedan ett krig utbrustit, komma öfverens att sluta fred, är ingenting vanligare, än att begära skadestånd; men sådane fordringar framställas ej såsom ett oryg-

geligt, föregående vilkor, (N:o 5.) utan hvilket underhandlingar ej en gång kunna äga rum. — Däremot bör anmärkas, att de förslag till fred och förlikning, som nu blifvit gjorde af Engelske Regeringens Agenter och Svenske Hof-Cantzlern, äro aldeles afhängige af sådane föregående vilkor, hvartill ingen grund finnes i händelserne af det krig hyaruti Danmark är inveckladt med England. Båda nyssnämnde Regeringar söka att gifva deras fordringar ett utseende af rättmätighet, då de åberopa sig, på dem emellan ingångne förbindelser, i följd af hvilka Konungariket Norrige är bestämdt att underkastas Sverige, likasom man däraf kunde draga den slutsats, att Konungen vore förbunden att uppfylla det som, till dess skada, är öfverenskommet mellan Hans Maj:ts Fiende och en angränsande magt, hvars beherrskare eftersträfvar att skilja tvillingrikena från hvarandra, derigenom att han underkastar sig Norrige (N:o 6). — Konungen är oföränderlig i sitt beslut att bibehålla sina riken förenade. — Landsmän! Vi skola understödja Hans Maj:ts outtrötteliga bemödanden för Fäderneslandets välfärd och oafhängighet. Med honom vilja vi gå alla faror till mötes, och Gud och den rättvisa saken skola vara vår lösen! — Genom det man lagdt nästan oöfvervinnerliga hinder i vägen för Spannemåls tillförseln till Norrige, är afsigten att försvaga de käcke Norrmännernes mod genom deras hustrurs och barns rop efter bröd, genom de ålder-

stig-

stignes brist på nödig föda. Dessa äro de vapen som användas mot ett oskyldigt folk, (N:o 7.) för att förleda det till otrohet mot dess lagliga Konung, som är oaffläteligen sysselsatt att afhjelpa deras nöd och som ej har underlåtit några medel att förskaffa dem fred på antagliga vilkor, men som ej vill bidraga att bryta föreningen mellan tvänne honom lika kära riken, som han ärft af sina förfäder. (N:o 8.)

N:o 1.) Dannemark är visserligen väl berättigadt att gäckas öfver Svenska Regeringens foglighet och oegen nytta, att endast fordra afträdandet af Drontheims Stift, då allt sedan freden i Jönköping, Sverige ej uphört att ge prof af ett nästan orubbeligt tolamod, i anseende till de våldsamerheter, som af Danske Kapare föröfvades emot Svenska Sjöfarten. Kunde man väl tro, att Sverige i längden skulle tåla, att en Stat, som upträdde i egenkap af bevakare öfver det så kallade Continental-Systemet i Norden, beröfvad sin Sjomakt, endast med sjöröfvare i dess ställe, utan financer, och utan National-Credit, och hopande Banqueroutte på Banqueroutte, skulle fritt kunna befalla öfver Sveriges handelsförhållanden och kustfart. Det var likväl endast, sedan öfver 100 Svenska fartyg blifvit upbragte, som våre kryssare erhöilo befallning att bortjaga de fribytare som oroade våra kuster. Alla Ministeriella reclamationer hade varit frugtlose; man anförde författningar af vinningslystnaden tolkade, och af samma anledning i deras verkställighet beagnade. Sverige, som med förtroende hade förlitat sig på freden mellan båda Rikena, höjde länge en klagande röst emot Konungen, öfver detta Dannemarks förlärande

de, innan han påkallade styrkan emot våldgärningar, som endast dertföre hade blifvit betydliga, att man ej ens hade kunnat inse möjligheten deraf. Om Dannemark ett ögonblick trodde sig kunna egenmäktigt råda öfver Sveriges handel, om Pris-Domstolen på Se-land, egenteligen känd för sin roflystnad, behagade tolka Tractaterne mellan Sverige, Ryssland och Frankrike, och därefter utstaka Svenska Sjöfartens rättigheter, så är det mer än troligt, att dessa anspråk, äfven utan våra försvars-anstalter, genast hade förfallit, om Köpenhamnske Hofvet en gång hade vetat inse Sin egen ställning. Hvad återhållsamhet har Dannemark då att fordra? Undersök om dess upförande emot Sverige, under dessa sednare 25 år. Hvad gjorde det år 1788? Svag och villrådlig, staplade dess Begering till krig, då hela västra gränsen var blottad på Trupper, stadnade först framför 2 Ministrar, och skyndade att draga sig tillbaka i sin snäcka, vid annalkandet af dessa tappre Dalkarlar som ännu påminnte sig deras faders bragder under GUSTAF WASSA. Hade väl Sverige gifvit Dannemark anledning till krig år 1808? har man väl någonsin sedt en förvirrad krigsförklaring, eller mera löjelig i skal, än den som då borde bemantla detta orättmätiga anfall? Hade man icke då till föremål att återvinna de af CARL X eröfrade provin- cer? Hvarföre gaf Konungen af Danmark namn af rebell åt den första Svensk, som blef honom tillsänd efter revolutionen den 13 Mars 1809, för att erbjuda fred? Förkastande med höghet Sveriges fredliga framställningar, huru snart började man ej att fälla sin ton, då man hann öfvertyga sig att detta magtprål ej gjorde det ringaste intryck i Sverige, och man ej en gång gaf sig den mödan att bemärka det. Kron-Prinsen CARL AUGUSTS död öppnade sedan ett vidsträckt fält för förhoppningar-
ne.

ne. Man inställde för ett ögonblick Kaperierna, för att derigenom tillköpa sig Nationens välvilja. Det var ett stillestånd med Barbareskerne. Konungen i Danmark anmälte sig sjelf för att vinna arfsrätten till Svenska Thronen: Dess ombud i Örebro nedsteg till det löjligaste smicker, för att tillvälla sig några röster; Han märkte likväl snart att han predikade i en ödemark. Valet af Kron-Prinsen CARL JOHAN till intetgjorde alla dessa luftbilder, och Kaparne återförnyade, som det var att förmoda, deras våldsamerhet. Ändteligen, sedan man länge stridt med Diplomatiske Noter, sköt man skarpt på desse Fribytare då deras värksamhet genast uphörde.

N:o 2.) Efter alla de retande handlingar, och de oblyga och orimliga fordringar å Dannemarks sida, hvaraf vi nu gjordt ett kort sammandrag, kan man väl undra om Sverige söker att bereda sig, äfven på Dannemarks bekostnad, ett läge, som i framtiden kan skydda detsamma från möjligheten af ett rikes anfall, som alltid varit färdigt att nyttja sin makt för att skada Sverige?

N:o 3.) Man talar om känslan af National värdigheten, som borde göra den framställningen förkastelig, att 25,000 man Danska trupper skulle ställas under Kron-Prinsens af Sverige befäl. Hvad bör väl icke denna värdighet lida, då Dan-kerne få veta, att sedan de beredt Quarteren för Franska trupperne vid besättandet af Hamburg och Lübeck, en af Prins Eckmülns Adjutanter förde befälet öfver dem i denna sednare stad. Ännu någon tid, och Danska fästningarne skola af Franska trupper bevakas. I stället för detta besynnerliga sätt att uprätthålla National värdigheten, hvarföre har ej Ko-

nungen af Danmark erbjudit sig att sjelf commendera sina trupper mot Kejsar NAPOLEON? De hade då inlagt mera ära, än att dväljas på kusterna mot Engelska Krigsskeppen, dem de icke förstöra, och att tynga på landets innebyggare, hvilkas egendom de likväl lyckats att till intet göra. Hofvet i Köpenhamn har beständigt velat att vinna utan att något göra; tiden är nu förbi, då ett sådant förfarande kan lyckas; Krigskonsten har nu utstrakt sig utom kretsen af en exceciterade plats; Politiken har äfven tagit en lifligare rigtning oförenlig med de föräldrade vanorne.

N:o 4.) Man vill öfvertyga innebyggarna i de två Konungarikena och Hertigdömen, att Konungen i Danmark i själva verket velat ombyta systeme; men hvad skola de säga, då de rätt blifva underrättade att Grefve BERNSTORFF, som påstås icke hafva blifvit hörd i England, endast bör tillskrifva sitt erhållne afslag, åt öfverdriften af sina påståenden. Oagadt Danska Hofvets bemödande att öfvertyga Europa och Danskarne att det önskade fred med England, att det ville förena sig med den allmänna saken och endast af Ridderlig drift bidrog till försvaret af Hamburg, behöfves blott, att ett ögonblick undersöka detta Hofvs upförande för att öfvertygas, att det endast sökte vinna tid; mäta sina handlingar efter vexlingen af händelserna, och kröka sig fram under vintern, för att så mycket säkrare kunna blotta sina åsikter efter början af fiendtligheterna. Å ena sidan bibehålles Baron ALQUIER med mycken sorgfallighet i Köpenhamn och Herr WALTERSDORFF i Paris; Skott lossas mot Engelska Convoyer som gå genom Sundet, och på de Svenska Canonsluparne, som åtföljde dem; Å den andra: nekar Danmark Franska Ministern att sjunga ett Te Deum öfver Moskvas

skaus intagande; anför det hos den Ryska, såsom ett ovedersägeligt prof af tapperhet; yrkar på ett stillestånd med England; uphör stundtals med fiendtligheterna i Sundet; afsänder med mycken offentlighet särskilte beskickningar till Kejsar ALEXANDER och till England; bidrager några dagar till Hamburgs försvar emot Fransmännen, och sluteligen, ur detta chaos af motstridigheter och vacklande steg, framkallar ett System af ovilkorlig undergifvenhet för Kejsar NAPOLEONS befallningar.

N:o 5.) Man erkänner att de i London gjorde Freds-anbud icke voro af den natur, att de kunde anses för ovillkorliga, och man är i sanning rätt enfaldeligen uprigtig i denna beskännele. Ty man skulle kanske icke tro att Danmark, efter ett olyckligt krig, och beröfvadt alla Fysiska och moraliska medel att skada England, hade kunnat löreslå denna magt, att, så till sägandes, sälja sig freden. Denna fred kunde endast i anseende till den allmänna saken och i händelse Danmark ville förena sin styrka med de förbundne magternes, blifva af något öfvervägande interesse för Stora Britannien. Ingen fråga om Neutralitet kunde således upstå, emedan en sådan ställning alltid borde väcka misstroende hos de Arméer, som skulle föra krig i Tyskland. Om Grefve BERNSTORFF, vid sin ankomst till London, hade sagt: Danmark biträder den allmänna saken; Dess Trupper skola dertill medverka — men vi begära fred, en ersättning för Vår flotta, Våra förlorade Besittningar och Colonier, subsidier och bibehållandet af Norrige, så hade ingen haft att förundra sig deröfver och anbudet hade varit klart. Men deremot hvad har han sagt denne samme Gref BERNSTORFF, som man med all magt vill påstå, endast hafva mött döfva och dumba i England? Han har återfordrat Flottan eller

ler ersättning derföre, likasom för de i Köpenhamn tagne magaziner, återställandet af Colonierne, af Anholt och Helgoland, garantien af Danmarks nu varande besittningar; och för alla dessa upoffringar erböd sig denna Magt, att med 10,000 man besätta Städerna Hamburg och Lübeck (förebud af hvad nu väckeligen inträffat) utan att gå vidare, och fordrande, i detta fall, subsidier, hvars föremål eller belopp icke voro bestämde. Men ännu återstod en önskan att framställa som visserligen bordt höra till deras antal, dem man sorgfälligt döljer innom sitt eget sköte, för att vinna någon slags trovärdighet; det var en liten lust att blifva en magt af första rangen, och att förena Hanse Städerna och Holland, utan att afstå något af det som förut hade utgjort Monarkien af tredje ordningen. När man framlägger ett så dåragtigt papper som det i fråga varande, kunna därtill endast tvänne orsaker uppsökas; antingen roar man sig som ett barn, att omfamna den första luftbild som sväfvar fram för inbillningen eller ock öfverdrifver man med flit sina fordringar, för att nödvändigt påkalla ett afslag. Danska Regeringen vill förmodeligen heldre att man tillskrifver honom den sednare än den förra af dessa orsaker. Må man nu döma om det är på detta sätt, man, i en så våldsam öfse som den närvarande, bör bevisa Europa att man är sinnad att gå raka vägar, och att man lifvas af någon försats, att göra den minsta upoffring för den allmänna saken.

N:o 6.) Man säger att Sverige vill underkasta sig Norrige. Norriska Folket är för uplyst att ej inse, att om någon sin det kommer att åtlyda samma Konung som Sverige, det blir förenadt med detta Rike till gemensamt försvar, men med den Stats-Författning ock de lagar det kommer

mer att gifva sig sjelf. Skandinaverne andas stolthet och sjelfständighet inom deras berg; för flere Söders och Slättbygdens Folkslag äro dessa känslor redan främmande. Må despotismen sträcka sitt lysande välde, från Seland's kuster till Calabriens yttersta gräns; friheten och känslan af människans värde hafva fäst sin bostad på Nordens fjell.

N:o 7.) Norrska Folket lider genom blokaden af dess hamnar, och Sverige och England äro visserligen lika lifligen rörde däröfver, som Hans Kongl. Danske Maj:t sjelf. Men hvarföre begaguar han sig ej af ett otvifvelaktigt räddnings-medel, att mildra nöden hos ett Folk, som han påstår sig så ömt älska? Hvarföre icke afstå Drontheim, med bibehållande af den öfriga delen af Norrige, med lemnad valrätt, antingen att alltid behålla det, eller att emottaga de erbudne ersättningarne. Sverige har ju betydliga fordringar hos Dannemark för de olagliga kaperier som blifvit föröfvade emot dess handel. Dessa fordringar hade man till och med velat efterskänka, emot besittningen af Drontheim. Kan detta Stift svara emot Fredens fördelar, Coloniernes återställande, Handels värksamhet, och möjligheten att genast kunna afhjelpa de tre Södra Norrska Provincernes behof? Man skall invända, att hedern bjuder, att frivilligt ej en gång afstå en by af det man ärft af sina fäder, men hvarföre med så ridderliga tänkesätt, ej genast quäfvade den Hanseatiska och Holländska yrslan, som visserligen icke ingår i den Danska arfslakten? Hvarföre då emottaga af Kejsar NAPOLEON, efter dess öfvergång af Düna Strömmen, ett förnyadt löfte, att få Skåne, Halland och Götheborgs Län? Hvarföre hemligen ställa 15,000 man till General CARRA St. Cyr's disposition? Hvarföre låta

skrif-

skrifva genom Departementet för Utrikes Ärenderne, å ena sidan, bref till Franska Högquarteret, uppfyllde af försäkringar om en oföränderlig tillgifvenhet, den händelserne sedermera fullkomligen besannat; och å den andra dépêcher till Baron BLOME i St. Petersburg, hvaruti man tager en uprigtig del i Ryska vapnens framgång och i förstöringen af Kejsar NAPOLEONS stora Armée — Påstår man att besittningen af Drontheim ger herraväldet öfver Norrige, och att således under en yta af foglighet, Sverige likväl endast framställt samma fordringar som det alltid yttrat, så kunna vi däremot anföra att Drontheim var med Sverige förenadt under CARL X:s Regering, och att eröfringen af Norrige hvarken mer eller mindre därigenom påskyndades.

N:o 8.) Sverige har öppet förklarat Dannemark de afsigter som ledde Dess företag, och de förbindelser, hvaruti denne Magts upförande, tvungit Sverige att ingå med sina bundsförvandter. Man kan således icke förebrå det något lömskt handlings-sätt. Det kan ej begära Dannemarks välvilja, emedan det söker att befästa den Scandinaviska Halföns frihet och sjelfständighet, och emedan Danska Regeringen är fullkomligt enväldig; men det önskar åtminstone att detta Hof sjelf må erkänna att det redan för länge haltat i sina beslut, för att kunna öfvertyga andra att egensinnighet och ståndagtighet är det samma.

Om Danska Regeringen vill vara upriktig emot Sverige och afstå från denna vexlande Politik, som allt sedan 200 år varit för Sverige så skadelig, emedan den förnämligast bidragit att förminska dess område; må denna Regering då tala, och törhända skall Sverige samtycka att uppskjuta sina tvistigheter med Dannemark, och att öfverlemna alla ytterligare underhandlingar i detta ämne,
till

till de Allierade Hofven. Åttatio Tusende Tunnor Spannemål äro i Gotheborg färdige att föras till Norrige. Konungen i Dannemark äger blott att säga ett ord, och Norrmännen skola genast se den hungersnöd förekommen, som nu är nära att bringa dem till förtviflan; men om Konungen fortfar i sitt systeme att skada Sverige, att utskrika det hos Byssland, England och alla öfriga magter, så bör Hans Maj: icke kunna vänta (och man vädjar i detta afseende till hvar opartisk man) att Sverige samtycker att proviantera och föda en Armée och en Folkmängd, som samma Konung vill leda mot Svenska Friheten, för att i Sverige återföra CHRISTIAN II:s tider.

Om Konungen i Dannemark är upriktig, säge han då: "Jag vill uphöra att skada Sverige, jag önskar en allmän fred, jag vill bidra till den Politiska jennvigtens uprättande i Europa; för detta rättvisa ändamål vill jag lemna 50,000 man, och sjelf ställa mig i spetsen för dem." Sverige kan å sin sida lemna ett lika antal, ty då inga företag mot Norrige och Seland äro nödvändiga kan det föra i fält två tredjedelar af sina härar. Man lemna åt uplyste Statsmän, och förfarne Krigare att döma, om icke 100,000 man vid nedra Elben skulle tvinga Kejsar NAPOLEON att antaga sådane fredsvilkor, hvaraf hvarken dess egenkärlek eller krigsära skulle lida.
